

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРИРОДОЗНАВСТВА, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ І ТУРИЗМУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
в.о. ректора Херсонського державного
університету

проф. Тюхтенко Н.А.

« 26 » березня 2018 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування (іспит) з організації туризму
для здобуття ступеня магістра на основі базової або повної вищої освіти
(денна, заочна форми навчання)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм

Укладач програми:

Юрченко В.В.
Юрченко В.В.
голова фахової атестаційної комісії,
завідувач кафедри туризму
кандидат економічних наук

Херсон 2018

Затверджено на засіданні приймальної комісії Херсонського державного університету (протокол № ____ від _____ 2018 року).

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Зміст програми.....	6
3. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування (іспит) з організації туризму.....	9
4. Список рекомендованої літератури.....	13
5. Критерії оцінювання фахового вступного випробування (іспит) з організації туризму.....	15

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма фахового вступного випробування (іспит) з організації туризму для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття рівня вищої освіти магістр на основі базової або повної вищої освіти розроблена відповідно до Положення про організацію навчального процесу у Херсонському державному університеті (у редакції від 05.01.2004 року), освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки фахівців спеціальності "242. Туризм".

Організація та проведення фахового вступного випробування відбувається у порядку, визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета фахового вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти магістр.

Форма фахового вступного випробування: вступне випробування проводиться письмово.

Тривалість фахового вступного випробування – на виконання відведено 180 хвилин.

Результат фахового вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у назначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Основи туризмознавства

Класифікація туристських підприємств. Властивості туристського продукту. Туроператори як суб'єкти туристської індустрії. Спеціалізовані види туризму та особливості їх організації. Основні формулювання з ліцензування. Основи поняття страхування. Еволюція та історичні передумови становлення туризму. Санаторно-курортні заклади як складова туристської галузі. Санаторно-курортний комплекс України та перспективи його розвитку. Стан туристичної індустрії в Україні. Функції туризму. Взаємодія UNWTO з іншими організаціями. Класифікація туристських організацій. Нормативно-правові та законодавчі акти України в області туризму. Основні види страхування в туристській діяльності. Страхування та ефективність його застосування в туризмі. Засоби розміщення та їх класифікація. Готельні підприємства, класифікація та вимоги.

Організація туристичних подорожей

Технологія процесу підготовки, реалізації і проведення туру. Світові туристичні виставки та ярмарки. Туристський ринок як об'єднання виробників і споживачів послуг. Теоретичні засади поняття "туристський ринок". Попит і пропозиція в туристичному ринку послуг. Особливості туристичної пропозиції. Особливості туристського попиту. Застосування інформаційних технологій в туризмі. Класифікація переговорів. Функції переговорів. Поняття безпеки туристичних подорожей. Претензійна робота в туризмі. Основні права та обов'язки туриста. Відшкодування витрат. Договірна та не договірна шкода. Проблеми та досягнення туризму в Україні. Тематичні парки Європи. Реклама в індустрії туризму. Туристський тур як основний ринковий продукт.

Організація екскурсійної діяльності

Техніка проведення розповіді при русі автобуса. Відповіді на питання екскурсантів. Дотримання часу, відведеного на екскурсію в цілому й розкриття

окремих підтем та елементів ритуалу. Основи музеезнавства. Екскурсійна діяльність в музеях. Сутність, основні функції та ознаки екскурсії. Технологія проектування та формування нової екскурсії (етапи). Мета й тема екскурсії, їхня пізнавальна спрямованість. Відбір і вивчення екскурсійних об'єктів. Поняття про картку об'єкта. Маршрут екскурсій. Принципи складання маршруту. Класифікація екскурсій за тематикою. Особливості проведення екскурсій в музеях. Тема і підтема екскурсії. Розповідь в екскурсії. Основні вимоги до розповіді на екскурсії. Етапи підготовки екскурсії. Відбір літератури, вивчення джерел, ознайомлення з експозиціями музеїв. Складання маршруту екскурсії, його об'їзд або обхід. Підготовка контрольного та індивідуального тексту екскурсії. Складання технологічної карти екскурсії. Складання «портфеля екскурсвода», його використання для різних видів екскурсії. Функції музеїв.

Організація анімаційної діяльності

Форми роботи з різними віковими групами відпочиваючих. Класифікація туристів по віку. Основи реалізації анімаційних програм свят, вечорів відпочинку та концертів. Анімація як невід'ємна складова ділової сфери. Анімаційна діяльність на виставках, ярмарках, корпоративних заходах. Анімація урочистих обідів і вечорів. Спортивні заходи в анімаційній діяльності. Загальні відомості про спортивну анімацію. Види й роль спортивних заходів в анімації. Анімаційні програми для дітей. Диференціація ігор відповідно до віку дітей. Зоотерапія як вид анімації. Види зоотерапії. Індустрія карнавальних анімаційних розваг. Поняття «фестиваль» і його анімаційне оформлення. Приклади анімації фестивалів і шоу. Анімація тематичних парків. Музеї під відкритим небом. Організація анімаційних послуг у готелях. Роль аніматорів в організації й реалізації анімаційних програм. Сутність діяльності аніматора. Особисті якості аніматора.

Туроперейтинг

Охарактеризувати функції турагентів. Основні поняття програмного туризму. Мотиви туристів при виборі подорожі. Особливості туристських послуг. Вимоги до якості готельних і туристських послуг. Охарактеризувати функції реклами. Охарактеризувати завдання рекламної діяльності в туризмі. Види рекламно-інформаційних послуг в туризмі. Вміння, якими повинен володіти менеджер туризму. Вимоги до особистих якостей фахівця в галузі туризму. Фактори ризику в екстремальних видах туризму. Поняття ризику та факторів ризику в туризмі. Класифікація факторів ризиків в екстремальному туризмі за природою виникнення. Заходи із забезпечення безпеки туристів. Класифікація учасників туристської діяльності. Характеристика суб'єктів туристської діяльності. Характеристика споживачів туристського продукту. Охарактеризувати функції туроператорів.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ (ІСПИТ) З ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИЗМУ

1. Нормативно-правові та законодавчі акти України в області туризму.
2. Класифікація туристських підприємств.
3. Властивості туристського продукту.
4. Туроператори як суб'єкти туристської індустрії.
5. Спеціалізовані види туризму та особливості їх організації.
6. Основні формулювання з ліцензування.
7. Основи поняття страхування.
8. Еволюція та історичні передумови становлення туризму.
9. Стан туристичної індустрії в Україні.
10. Функції туризму.
11. Взаємодія UNWTO з іншими організаціями.
12. Класифікація туристських організацій.
13. Основні види страхування в туристській діяльності.
14. Страхування та ефективність його застосування в туризмі.
15. Засоби розміщення та їх класифікація.
16. Готельні підприємства, класифікація та вимоги.
17. Санаторно-курортні заклади як складова туристської галузі.
18. Санаторно-курортний комплекс України та перспективи його розвитку.
19. Реклама в індустрії туризму.
20. Туристський тур як основний ринковий продукт.
21. Технологія процесу підготовки, реалізації і проведення туру.
22. Світові туристичні виставки та ярмарки.
23. Туристський ринок як об'єднання виробників і споживачів послуг.
24. Теоретичні засади поняття "туристський ринок".
25. Попит і пропозиція в туристичному ринку послуг.
26. Особливості туристичної пропозиції.
27. Особливості туристського попиту.

28. Застосування інформаційних технологій в туризмі.
29. Класифікація переговорів.
30. Функції переговорів.
31. Поняття безпеки туристичних подорожей.
32. Претензійна робота в туризмі.
33. Основні права та обов'язки туриста.
34. Відшкодування витрат. Договірна та не договірна шкода.
35. Проблеми та досягнення туризму в Україні.
36. Тематичні парки Європи.
37. Сутність, основні функції та ознаки екскурсії.
38. Технологія проектування та формування нової екскурсії (етапи).
39. Техніка проведення розповіді при русі автобуса. Відповіді на питання екскурсантів.
40. Дотримання часу, відведеного на екскурсію в цілому й розкриття окремих підтем та елементів ритуалу.
41. Основи музезнавства. Екскурсійна діяльність в музеях.
42. Мета й тема екскурсії, їхня пізнавальна спрямованість.
43. Відбір і вивчення екскурсійних об'єктів. Поняття про картку об'єкта
44. Маршрут екскурсій. Принципи складання маршруту.
45. Класифікація екскурсій за тематикою.
46. Етапи підготовки екскурсії.
47. Відбір літератури, вивчення джерел, ознайомлення з експозиціями музеїв.
48. Складання маршруту екскурсії, його об'їзд або обхід.
49. Підготовка контрольного та індивідуального тексту екскурсії.
50. Складання технологічної карти екскурсії.
51. Складання «портфеля екскурсовода», його використання для різних видів екскурсії.
52. Функції музеїв. Особливості проведення екскурсій в музеях
53. Тема і підтема екскурсії.

54. Розповідь в екскурсії. Основні вимоги до розповіді на екскурсії.
55. Організація анімаційних послуг у готелях
56. Роль аніматорів в організації й реалізації анімаційних програм
57. Сутність діяльності аніматора.
58. Особисті якості аніматора.
59. Форми роботи з різними віковими групами відпочиваючих.

Класифікація туристів по віку.

60. Основи реалізації анімаційних програм свят, вечорів відпочинку та концертів.
  61. Анімація як невід'ємна складова ділової сфери
  62. Анімаційна діяльність на виставках, ярмарках, корпоративних заходах. Анімація урочистих обідів і вечорів.
    63. Спортивні заходи в анімаційній діяльності
    64. Загальні відомості про спортивну анімацію.
    65. Види й роль спортивних заходів в анімації.
    66. Анімаційні програми для дітей. Диференціація ігор відповідно до віку дітей.
      67. Зоотерапія як вид анімації. Види зоотерапії.
      68. Індустрія карнавальних анімаційних розваг
      69. Поняття «фестиваль» і його анімаційне оформлення.
      70. Приклади анімації фестивалів і шоу.
      71. Анімація тематичних парків.
      72. Музеї під відкритим небом.
      73. Вміння, якими повинен володіти менеджер туризму.
      74. Вимоги до особистих якостей фахівця в галузі туризму.
      75. Фактори ризику в екстремальних видах туризму.
      76. Поняття ризику та факторів ризику в туризмі.
      77. Класифікація факторів ризиків в екстремальному туризмі за природою виникнення.
        78. Заходи із забезпечення безпеки туристів.

79. Класифікація учасників туристської діяльності.
80. Характеристика суб'єктів туристської діяльності.
81. Характеристика споживачів туристського продукту.
82. Охарактеризувати функції туроператорів.
83. Охарактеризувати функції турагентів.
84. Основні поняття програмного туризму.
85. Мотиви туристів при виборі подорожі.
86. Особливості туристських послуг.
87. Вимоги до якості готельних і туристських послуг.
88. Охарактеризувати функції реклами.
89. Охарактеризувати завдання рекламної діяльності в туризмі.
90. Види рекламно-інформаційних послуг в туризмі.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова (основна) література:

1. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. навч. посіб. / С.С. Галасюк, С.Г. Нездоймінов. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.
2. Гуляев В.Г. Организация туристской деятельности: учеб. пособ. – М., 1996. – 368 с.
3. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18.11.2003 р. № 1282-IV // Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 13.
4. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. № 1775-IV, в редакції від 02.08.2006 р. // Відомості Верховної Ради України, 2006, № 39.
5. Квартальнов В.А. Туризм: учеб. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 320 с.
6. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги -XXI, 2003. – 300 с.
7. Ковальчук А.С. Організація і технологія обслуговування туристів туристичною фірмою. – Львів: ВКП «ВМС», 2005. – 152 с.
8. Любіцева О.О. Методика розробки турів. – К.: Альтерпрес, 2003. – 104 с.
9. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг / М. П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
10. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
11. Маринин М.М. Туристские формальности и безопасность в туризме. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 144 с.

Допоміжна література:

1. Бочам І.О. Технологія туристичної діяльності : підручник / І.О. Бочан, М.Ф. Цимбалюк, В.М. Цимбалюк. – Львів : ЛІЕТ, 2011. – 419 с.

2. Внутрішній туризм в Україні: окремі аспекти. Збірка статей. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 161 с.
3. Державна програма розвитку туризму на 2002 - 2010 роки. / Туристична діяльність в Україні: Нормативно-правове регулювання / Роїна О.М. (2-е вид., змін та доп.). - К.: КНТ, 2006. - С. 30 - 41.
4. Ильина Е.Н. Туроперейтинг: организация деятельности. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 256 с.
5. Малик Л.О. Економіка та організація формування маркетингової туристичної індустрії в Україні: монографія / Л.О. Малик. – Дрогобич: Коло, 2011. – 395 с.
6. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах. – К.: Кондор, 2008. – 408 с.

Інформаційні ресурси

<http://country.turmir.com> - путівник

<http://travel.ru> - сайт туризму

<http://www.evropa.org.ua> - сайт інформації про туризм в Європі.

<http://www.germany-tourism.de> - сайт інформації про туризм в Німеччині.

<http://www.krugosvet.ru> - туристична енциклопедія

<http://www.land-travel.com.ua> -- сайт туризму та подорожей

<http://tourlib.net/> – сайт туристичної літератури

<http://whc.unesco.org> -- сайт Світової спадщини ЮНЕСКО

<http://www.greenpeace.org/russia/ru/campaigns/world-heritage/>. - Всемирное наследие. Гринпис России

www.nto.org.ua – Державна туристична адміністрація України, ДП "Національна туристична організація"

www.tourism.gov.ua – Державна туристична організація України

www.world-tourism.org/ruso/ - Всесвітня туристична організація

www.tourism.gov.ua (Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України).

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ІСПИТ) З
ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИЗМУ**

Заклучення	Бали	Характеристики критеріїв оцінювання знань
Рекомендований 100-200	200,0-180,0	Абітурієнт має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу організації туризму стосовно фактів, понять, законів, теорій і вміє усвідомлено їх застосовувати у проблемних ситуаціях, володіє знаннями про властивості простих і складних речовин, способи їх одержання і застосування. Користується широким арсеналом доказів своєї думки, здатний до прогнозування та встановлення причинно-наслідкових зв'язків.
	179,0 - 160,0	Абітурієнт має міцні ґрунтовні знання з усього теоретичного курсу організація туризму, але може допустити незначні неточності в формулюванні понять. Вміє застосовувати набуті знання на алгоритмічному рівні, продуктивний рівень виявляється епізодично. Недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати окремі поняття. Творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
	159,0-140,0	Абітурієнт знає програмний матеріал повністю, має практичні навички при вирішенні практичних задач, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Рівень самостійності мислення недостатній: під час виконання роботи вимагає інструкцій. Абітурієнт самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Професійна компетентність має обмеження у виконанні завдань творчого характеру.
	139,0-120,0	Абітурієнт знає основні положення програмного матеріалу. Пояснення основних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність подій, допускає помилки у визначенні основних понять. Професійні вміння мають розрізнений характер.
	119,0-100,0	Абітурієнт має фрагментарні знання з організації туризму. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Професійні вміння мають розрізнений характер, що свідчить про низький рівень сформованості компетентності.
Не рекомендований 0-99	99,0-50,0	Абітурієнт має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.
	49,0 - 0	Абітурієнт не має знань зі значної частини навчального матеріалу; допускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.